

Een groentetuin in potten & bakken

Philippe Asseray

DELTA

Inhoud

<i>Je moestuin binnen handbereik</i>	4	<i>De goede potgrond voor groenten?</i>	13
Welke groenten kunnen in een pot?		Verschillende kwaliteiten potgrond voor het balkon	
De goede ligging voor een balkon		Moet je speciale potgrond voor moestuinen gebruiken?	
<i>Goed om te weten</i>	6	Eenvoudige tips om de grond lichter te maken	
De wetgeving		Hoeveel potgrond heb je nodig?	
Het gewicht van je materiaal berekenen		<i>Heb je mest nodig?</i>	15
Een kwestie van gezond verstand		Meststoffen om in huis te hebben	
Watertoevoer op je balkon?		<i>Benodigd materiaal</i>	17
Gietwater opvangen		Om in de lente te zaaien	
Welke potten?		Handig gereedschap	
Het ideale materiaal?		En om water te geven?	
Denk aan hangpotten		Je groenten beschermen	
Gebruik ook de verticale ruimte			
<i>Potten en bakken voorbereiden</i>	11		
De potgrond draineren			
Zorg dat de potten verplaatsbaar zijn			
Vorst of hittegolf: goede isolatie			
Onmisbaar: een drainerende laag			

*Groenten, fruit en kruiden
voor op je balkon* 22

Aardbeien.....22

Aubergine.....26

Basilicum.....30

Bieslook.....36

Bonen.....40

Courgette.....44

Erwtjes.....48

Kool.....52

Laurier.....58

Munt.....62

Paprika.....66

Peterselie.....70

Radijsjes.....74

Rozemarijn.....78

Salie.....82

Sla.....86

Snijbiet.....92

Struiken met klein fruit.....96

Tijm.....100

Tomaat.....104

Veldsla.....110

Wortelen.....114

*De kalender voor de
moestuin op je balkon*..... 118

Register.....122

Dankwoord.....126

Fotoverantwoording.....127

Je moestuin binnen handbereik

Je hoeft geen groot dakterras te hebben om wat groenten te kunnen kweken en oogsten! Eén of twee bloembakken of een paar potten zijn al voldoende om te genieten van je eigen oogst...

Anderzijds moet je ook wel realistisch blijven en beseffen dat een paar potten nooit een echte moestuin kunnen vervangen, ook al is die maar 50 m² groot. Het is dus een illusie om te denken dat je je hele gezin te eten kunt geven van je balkon. Je moet deze hangende moestuin beschouwen als een soort tuin in zakformaat waarin je dagelijks je groenten kunt zien groeien. Daarna kun je bij het aperitief genieten van je kerstomaatjes 'uit eigen tuin' of verse kruiden gebruiken in je culinaire bereidingen.

WELKE GROENTEN KUNNEN IN EEN POT?

> **Twee basiscriteria** bepalen je keuze: relatief beperkte **hoogte** en **volume** van de groenten en een snelle groei, zodat je vanaf de eerste mooie dagen al van je eerste oogst kunt profiteren. De 'dwergrassen' die verkocht worden, zijn goed aangepast om in potten te kweken, maar er zijn nog meer mogelijkheden. Snijsla en radijsjes groeien ook heel snel. Kerstomaatjes zijn gewoon een must, hoewel ze wel wat veeleisender zijn voor de tuinier die zich erover gaat ontfermen...

> Op de **fiches** in dit boek raden wij de **variëteiten** aan die het meest geschikt zijn om in **potten en bakken te kweken**, maar ook **oude, oorspronkelijke variëteiten** die je met wat extra moeite belonen met decoratieve bladeren of vruchten, zowel op je balkon als op je bord.

Aromatische kruiden (hier basilicum) doen het meestal goed in een pot op het balkon.

DE GOEDE LIGGING VOOR EEN BALKON

> Als je balkon op het **oosten** of het **noorden** ligt, krijgt het maar een klein beetje zon in de loop van de dag. Dat is ideaal om in de zomer te genieten van wat koelte, maar voor de meeste groenten is het niet voldoende, en zeker niet voor fruit. Toch is het zelfs in dat geval nog niet hopeloos, want je kunt snijbiet kweken, de absolute koningin van de schaduw. Gekleurde snijbiet zoals 'Ruby Chard' is heel decoratief, maar groene snijbiet is lekkerder. Alle soorten radijsjes en sla hebben snel last van de zomerse warmte, dus zij zullen ook blij zijn met deze beschutte plek...

> Op heel zonnige balkons, die pal op het **zuiden** gericht zijn, kun je tomaten, paprika's, aubergines en courgettes kweken, die allemaal veel warmte

willen, op voorwaarde dat je ze regelmatig water kunt geven.

> Een balkon op het **westen** is ideaal voor veel groenten die 'verbranden' als ze overdag te veel zon krijgen. Het is de perfecte ligging voor wortelgroenten, zoals bieten en worteltjes.

GOED OM TE WETEN

DE WETGEVING

> Voordat je je terras of je balkon gaat inrichten, moet je rekening houden met de **wetgeving**, want als er ongelukken gebeuren, kan de burgerlijke aansprakelijkheid van de bewoners een rol spelen.

- **Neem contact op met de stedenbouwkundige dienst** van je stad om te weten wat de plaatselijke wetgeving is. Houd er rekening mee dat die zelfs binnen dezelfde gemeente kan verschillen voor verschillende wijken.

- **Bekijk je huurcontract**, want daar staan vaak talloze details, verboden en andere beperkingen in die te maken hebben met de stedenbouwkundige regels van de gemeente.

- Een punt dat al te vaak over het hoofd gezien wordt: **belast je balkon of terras niet** met een gewicht dat groter is dan de totaal toegelaten belasting, want daardoor kan het gebouw op termijn beschadigd raken en kunnen er dus zware ongelukken gebeuren. De maximale belasting is meestal ongeveer 350 kg/m², maar het is verstandig om dit altijd na te vragen bij de eigenaar, de architect, de beheerder enzovoort en te zorgen dat je een schriftelijk bewijs hiervan hebt.

- **Voor vaste verbouwingen en werken aan je terras of balkon**, zoals pergola's of wanden, kun je beter een bouwaanvraag indienen bij de gemeente om problemen achteraf met je burens te voorkomen.

HET GEWICHT VAN JE MATERIAAL BEREKENEN

> Een balkon is meestal een constructie die aan een muur 'bevestigd' is en boven een lege ruimte

(of boven de balkons van de verdiepingen onder je) hangt, waardoor het niet zomaar elk gewicht kan houden. Het is dus belangrijk om rekening te houden met het gewicht van je bakken, potten, potgrond, planten enzovoort en met dat van de tuinier of tuiniers bij de inrichting van je balkon...

- **Weet dat een zak potgrond** van 40 liter ongeveer 12 tot 15 kg weegt en dat je 20 tot 50% extra moet rekenen als de grond nat is (na het water geven bijvoorbeeld). Voor een bak van 60 x 30 cm heb je drie zakken nodig. Een houten bak van die afmetingen weegt dus 10 kg voor de bak, tot 65 kg voor de potgrond, 5 kg grind voor de afwatering en een paar kilo voor de wieltjes, de onderschotel die het water opvangt, de planten, eventuele bordjes enzovoort. Dus in totaal een gewicht van ongeveer 85 kg voor een plantenbak waar amper twee tomatenplanten en drie slakroppen in passen!

Een steun voor de tuinslang is onmisbaar, zodat die niet rondslingert en je er niet over struikelt.

Aardbeien

Bescherm ze tegen vogels!

Hoewel aardbeien onder de vruchten vallen, mogen ze niet ontbreken in een moestuin, zelfs niet op het balkon! Ze zijn gemakkelijk te kweken en belonen je bijna het hele seizoen met heerlijke vruchten.

WELKE VARIËTEITEN?

Op je balkon is het leuker om maandenlang aardbeien te kunnen plukken dan alleen in de lente twee weken volop te kunnen oogsten. Doordragende soorten genieten dus de voorkeur, met name 'Annabelle' die voortdurend heel grote vruchten draagt en 'Reine des Vallées' die van mei tot oktober kleine vruchten draagt die smaken als bosaardbeitjes.

Praktisch

- * **STANDBLAATS:** volle zon.
- * **AANTAL PLANTEN:** 6 planten.
- * **AFMETINGEN POT:** 2 bloembakken van 50 cm lang.
- * **WANNEER PLANTEN:** van augustus tot oktober.
- * **GROND:** rijk, los en vochthoudend in de zomer.
- * **WANNEER OOGSTEN:** 10 maanden na het planten.

WELKE POT?

Aardbeien hebben geen diepe pot nodig. Het is dus heel goed mogelijk om aardbeien te kweken in een klassieke plantenbak zoals gebruikt wordt voor geraniums in de vensterbank. Meestal zijn die 50 cm lang en daar kunnen gemakkelijk drie aardbeienplantjes in. Vermijd ondoorlaatbare materialen, want daarin kan de potgrond niet voldoende ademen.

WELKE GROND?

Aardbeien houden van grond die rijk is aan organisch materiaal. Het is dus ideaal om ze in potgrond te kweken. Gebruik plantgrond die verrijkt is met compost. Als je die niet vindt, gebruik je potgrond of plantgrond waar je per bak een handje natuurlijke mest of compost uit de winkel doorheen mengt.

Aardbeien in een bloembak planten

Hoewel aardbeien ook vermeerderd kunnen worden door te zaaien, is het veel eenvoudiger om plantjes te kopen en die meteen in potten en bakken te zetten. Vooral omdat je bijna alle variëteiten kunt kopen. Er zijn periodes om te planten: april en mei en dan augustus tot oktober. Als je in de herfst plant, heb je het volgende jaar al een echte oogst.

1 Controleer of er een aantal gaatjes in de onderkant van de bak zitten, zodat het overtollig water weg kan lopen. Strooi er dan een laag grind in om de grond goed te draineren.

2 Vul de bak tot 2 cm onder de rand met verrijkte potgrond.

3 & 4 Maak 3 kuiltjes verdeeld over de bak en zet de plantjes daarin. Als het plantjes zijn met naakte wortels, moet je de wortels goed naar beneden richten en moet je zorgen dat het raakpunt tussen de wortels en de stengels net boven de grond komt. Als het kluiten zijn, moet de bovenkant van de kluit gelijkkomen met de bovenkant van de grond.

5 Begiet de plantjes met een gieter zonder broes en zorg dat de blaadjes niet nat worden.

6 Zorg tijdens het oogsten dat de bloemetjes goed zichtbaar zijn voor bijen.

> AARDBEIEN

TIP VAN DE PROFESSIONAL

Elke drie jaar moet je je aardbeien allemaal vervangen, want dan gaan ze veel minder vruchten geven. Dat betekent dat je in de herfst van het derde oogstjaar nieuwe plantjes zet op een ander plekje. Sommige tuiniers zeggen dat ze de levensduur van de plantjes kunnen verdubbelen en toch een goede productie houden dankzij de volgende techniek: knip in november alle blaadjes tot op 2 cm van de grond af en dek de grond met de plantjes af met een laag van 3 tot 4 cm dennennaalden...

WELK ONDERHOUD?

Aardbeien ontwikkelen hun wortelsysteem voor de winter en zijn klaar als de lente begint. Als de grond niet bevroren is, dek je in maart of april de grond af om hem vochtig te houden. Gebruik hiervoor geen schilfers, want die blijven bij het oogsten aan de vruchten hangen. Jute is ideaal, want dat zorgt tegelijk dat de aardbeien niet op de grond liggen en dus schoon blijven. Sproei in de lente regelmatig, zodat de grond niet uitdroogt. In de zomer geef je veel water tegelijk, maar dat doe je maar 1 keer per week om bepaalde ziektes te voorkomen die ontstaan door de combinatie van vocht en warmte.

Verwijder in juni zonder aarzelen de lange uitlopers met een toefje bladeren aan het einde. Die putten de plant uit!

GOEDE COMBINATIES

Aardbeien zijn goed bevriend met sla, boontjes en zelfs tijm! Je moet echter wel zorgen dat ze niet in de buurt van kool staan en van planten die het zonlicht tegen kunnen houden.

DE OOGST

Je kunt oogsten van mei tot oktober, afhankelijk van de variëteit. Pluk de aardbeien 's morgens, want dan zijn ze het zoetst. Trek er niet aan, maar snijd hun 'staartje' door met de nagels van je duim en je wijsvinger. Eet ze indien mogelijk binnen het uur om er echt ten volle van te kunnen genieten.

Op het balkon zijn de aardbeien goed bereikbaar voor vogels! Om te voorkomen dat die je kleine oogst helemaal verwoesten, kun je in mei, voordat de eerste aardbeien rood worden, een fijnmazig net spannen boven je bakken. Dat moet wel ondersteund worden door kleine boogjes, want anders pikken de vogels er gewoon doorheen.

Als je aardbeien in de hoogte kweekt, worden ze minder snel vuil. ▷

